

Skarbu aniżeli popiera roszczenia poszkodowanego emeryta.

Ministerstwo Skarbu odmawia emerytom należnej im renty inwalidzkiej mimo, że odpowiednie zastrzeżenie zostało w ustawie inwalidzkiej skreślone jako krzywdzące i nie odpowiadające duchowi czasu i już nie obowiązuje. Przy odmowie powołuje się Ministerstwo zupełnie niesłusznie i z krzywdą emerytów i inwalidów na artykuł trzeci ustawy emerytalnej (że nie można pobierać dwóch zaopatrzeń ze Skarbu Państwa), pomijając milczeniem odnośne postanowienie ustawy inwalidzkiej, która takiego zastrzeżenia nie zawiera ani nie twierdzi, by od jej dobrodziejstwa emeryci państwowi byli wyłączeni.

Interpretacja Ministerstwa Skarbu jest niesłuszna zwłaszcza, gdy się zważy, że inni inwalidzi zwłaszcza młodsi mogą obecnie pobierać ze Skarbu Państwa oprócz renty inwalidzkiej różne inne uposażenia w dowolnej wysokości bez żadnych ograniczeń lub potrąceń, — z rozmaitych tytułów za wyjątkiem emerytalnego, chociaż i ten tytuł nie powinien być przeszkodą w pobieraniu ze Skarbu Państwa renty inwalidzkiej za kalectwo, bo co innego jest emerytura, którą człowiek sobie wysłużył i opłacił składkami emerytalnymi, natomiast co innego jest pobieranie odszkodowania należnego za okaleczenie, utracone zdrowie, i połączone z tym stanem większe wydatki. — Renta inwalidzka należy się każdemu obywatelowi; jeżeli ten obywatel otrzymuje przy tym zaopatrzenie emerytalne, Skarb Państwa nie ponosi żadnej straty, gdyż emerytura jest usługą opłacaną.

Poza tym, należy uwzględnić jeszcze i ten szczegół, że renty inwalidzkie z wojny 1939 do 1945 liczą się na konto niemieckich odszkodowań wojennych, zatem nie można robić na nich oszczędności ze szkodą kalek emerytów, którym renta zupełnie słusznie się należy, gdyż okaleczawszy przez powołanie na wojnę stracili oni możliwość dorabiania sobie na życie swoją pracą.

Opieranie się Ministerstwa Skarbu w tych wy-

padkach na przepisie art. 3 wzgl. art. 24 punkt 3 ustawy emerytalnej jest niesłuszne, gdyż postanowienia tych artykułów sprzeczne są z późniejszymi postanowieniami ustawy inwalidzkiej i to wbrew zasadzie „*lex posterior derogat priori*“. Że postanowienie artykułu 3 ustawy emerytalnej jest niewłaściwe, wynika zupełnie jasno z ustępu o prawie wyboru. Dla emerytów inwalidów, którzy obok prawa do emerytury nabyli również prawo do renty za okaleczenie jest powyższe postanowienie nie prawem wyboru tylko zaprzeczeniem jednego z tych praw. Emeryt ma się rzec prawa do należnej mu emerytury za prawo do uzyskania renty wzgl. odwrotnie mimo, że jedno i drugie mu się należy. — Mówiąc inaczej, za swoje kalectwo winien dopłacić jeszcze emeryturę, jeżeli chce otrzymać rentę.

Gdyby więc istotnie jak to chce Ministerstwo Skarbu — postanowienie art. 3 miało być rygorystycznie stosowane, tzn. gdyby tym emerytom, którzy powołani do wojska, na wypadek koniecznej potrzeby, — stanę się inwalidami, przysługiwać miało prawo wyboru pomiędzy przysługującą i pobieraną emeryturę a należną rentą inwalidzką, to w konsekwencji żaden z nich w przyszłości nie powinien iść na wojnę, by ryzykować utratę reszty zdrowia, albo nabawić się kalectwa wzamian za prawo wyboru renty, czy emerytury.

Takiej interpretacji prawa emerytalnego nie mógł mieć na myśli żaden ustawodawca.

Proszę więc raz jeszcze Przewodnictwo Zrzeszeń Emerytalnych o wystąpienie do Ministerstwa Skarbu z wnioskiem o zawieszenie mocy obowiązującej art. 3 ustawy emerytalnej jako nie odpowiadającego duchowi czasu ani zaistniałym stosunkom zwłaszcza, że o wprowadzeniu w życie nowej ustawy emerytalnej dotychczas nie słychać a pokrzywdzeni tym postanowieniem emeryci będący zarazem inwalidami wojennymi czekają niecierpliwie na usunięcie z ustawodawstwa polskiego tej anomalii, — sprzecznej z ustawą inwalidzką.

(—) Jan Stopyra.

Ustawy emerytalne w innych państwach Europy

II. JUGOSŁAWIA

Prawa i obowiązki czynnych i emerytowanych funkcjonariuszów państwowych w Jugosławii ustalone zostały jednolitą ustawą państwową z roku 1922/23 w ten sposób, że funkcjonariuszów państwowej służby cywilnej dzieli się na: 1) urzędników, 2) praktykantów, 3) pracowników i 4) niższych funkcjonariuszów. Służba przygotowawcza praktykantów trwa conajmniej trzy lata w jednej dykasterii. Wszystkie stanowiska urzędników służby cywilnej podzielone są na grupy stanowisk według podanej niżej tabeli, z której wynika, że grupa I jest jednolita, natomiast grupy II, III i IV mają po dwa stopnie wymiaru uposażenia, dalsze grupy od 5. do 10. mają pobory jednostopniowe. Pobory urzędników składają się z uposażenia, dodatku od stanowisk, dodatku osobistego i rodzinnego oraz dodatku drożyznianego.

Miesięczne pobory urzędników wynoszą:

Grupa stanowisk	Stopień	Uposażenie	Uposażenie za perio- dyczne podwyższenie				Dodatek od stanowisk	Osobny dod. droż. Klasa drożyżn. I. II. III.
			1	2	3	4		
			w d y n a r a c h					
I.		4 000					3 500	
II.	1	3 750					3 100	
	2	3 500					2 700	
III.	1	3 250					2 120	
	2	3 000					1 720	
IV.	1	2 358	2 550	2 750	3 000		1 320	
	2	1 750	1 950	2 150	2 350		620	
V.		1 450	1 550	1 650	1 750		800	
VI.		1 150	1 250	1 350	1 450	1 150	650	
VII.		910	970	1 030	1 090		500	
VIII.		730	790	850	910		400	
IX.		575	625	675	730		300	
X.		475	525	575			200	

Patrz pkt. 1 rozporząd. nr 10990—1932 przy § 28 ustawy o urzędnikach